



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklesiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

Caput XXX. Quid scripserit Magnus Athanasius de morte Arii.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-14233**

d'isse existimantur. Sed qui opinionem A eius sectabantur, cum maleficis artibus necatum esse evulgarunt. Cæterum haudquaquam absurdum fuerit, ea quæ ab Athanasio Alexandria Episcopo de morte illius conscripta sunt, hic in medium adducere. Sic autem se habent.

δυσσεβίας δὲ δῶκεναι δῆλον οἱ ἴσα ἀντιφρονουῦντες, γοητείας ἐλογουομένου ἀνθρώπων τὸν ἄνδρα· ὅσα ἀποπον δὲ τὰ πρὸς εἰς ἀντὶ εἰρημίας ἀθανασίου τῆς ἐπισκοπῆς ἀλεξανδρείας εἰς μέσον ἀγαγῆναι ἐχθρὸν δὲ ὡδε.

CAPUT XXX.

Κεφ. λ'.

Quid scripserit Magnus Athanasius de morte Arii.

Ὅσα γράφει ἡ μὴ αὐτὸς ἀθανάσιος περὶ τῆς ἀριουσίας.

NAM & ipse Arius, qui hujus quidem hæreseos auctor, Eusebii vero confors fuit, cum à beatæ memoriæ Constantino Augusto, adjuvantibus Eusebianis evocatus, fidem suam scripto proditam edere juberetur, scripsit subdolos, impudentes impietatis suæ voces occultans, & quemadmodum diabolus sacræ scripturæ verba simplicia & ut scripta sunt, ipse quoque usurpans. Deinde cum beatus Constantinus diceret: Si præter ista nihil in mente clausum habes, veritatem contestare. Nam si pejeraveris, ipse dominus pœnas à te exiget: miser juravit, se nihil habere præter illa quæ tum scripsisset, nec aliter unquam aut dixisse se aut tenuisse. Verum illico egressus, tanquam pœnas luens, corruit: & pronus jacens crepuit mediis. Omnibus quidem hominibus communis vitæ exitus mors est: nec ulli mortuo, quamvis inimicus sit, insultandum est, cum incertum sit unicuique, an non & ipsum ante vesperam mors occupatura sit. Sed tamen exitus Arii, quia non simplici ac vulgari modo contigit, idcirco à nobis merito commemorandus videtur. Nam cum Eusebiani minarentur, sese illum in Ecclesiam introducturos, Alexander quidem Episcopus Constantinopoleos contradicebat. Arius vero violentia ac minis Eusebii confidebat. Erat tunc dies sabbati: ac postmodum sperabat se in Ecclesiam conventurum. Ingens igitur erat certamen: illis quidem interminantibus, Alexandro vero Deum orante. Verum dominus iudex certaminis constitutus, contra eos qui injuste agebant, sententiam tulit. Nondum enim sol occiderat, cum Arius necessitatis cujusdam causâ in locum publicum digressus, illic

ΚΑΙ ἦν καὶ αὐτὸς ἀριουσιανός, ὁ τῆς μὴ ἀλεξάνδρου ἐξέσεως ἡσυχαστής, ὁ δὲ τῆς ἀριουσιανῆς διδασκαλίας ἐκείνου ὅτι τῶν ἀριουσιανῶν πατέρων τῶν μακαρίων κωνσταντίνου καὶ εὐσεβίου ἀπαλειψόμενος ἐγγράφως ἐπέμψεν τῶν ἐπιστολῶν, ἐγράψεν ὁ δόλιος, κρύπτων τὰς ἀριουσιανὰς λέξεις, ὑποκειμένους καὶ αὐτὸς ὡς ὁ διάβολος, τὰ τῶν γραφῶν μακάριων καὶ ὡς ἐστὶν γεγραμμένα ἐπιλέγοντες τὰ μακαρία κωνσταντίνου, εἰ μὴ ἕτερον ἔχεν ὡς ἰαυτὰ ἐν τῇ διανοίᾳ, κλητύρα τῶν ἀληθινῶν δόξων ἀμυνεῖται ἡ ἀριουσιανὴ ἀπὸ τοῦ κυρίου ὡμοῦσεν ὁ ἀριουσιανός, μήτε ἔχων, μήτε ἄλλα ὡς ἂν τῶν γραφῶν ταφροῦν, καὶ εἰρησῶναι ὡς ἂν εἰς τὰς ἀριουσιανὰς ἀλλ' ἀριουσιανῶν, ὡς περὶ δὲ αὐτὸν καλεῖται καὶ πρῶτος γρόμιος, διακρινόμενος ὡς ἂν ἐν ἀριουσιανῶν κωνσταντίνου βίβλῳ, θανάτος ἐστὶν καὶ ἐδὲ τῶν ἐπιμεθαιῶν, καὶ ἐχθρὸς ἢ ὁ τελειώσεως ἀδήλων ὄντων μὴ εἰς ἑσπέρας καὶ αὐτὸν το καλαλάθη· τὸ δὲ τέλος τῆς ἀριουσιανῆς ἐστὶν ἀπλῶς γέγονε, διαλύτο καὶ ἀπὸ τῆς ἐπισκοπῆς τῆς κωνσταντινουπόλεως ἀλλήθως ἀνέλεγε· ὁ δὲ ἀριουσιανός ἐδάρρει τῶν καὶ ταῖς ἀπειλαῖς διδασκαλίας σαβασίου γλωσσῶν, καὶ ὡς ἐδόξα τῇ ἐξῆς συναγωγῆς πολλὴς ἡ ἀριουσιανῆς, ἐκείνων μὴ ἀπὸ τῶν ἀλεξάνδρου ὁ βιχουμίου ἀλλ' ὁ κωνσταντίνου κλητὸς γρόμιος, ἐβουλεύσετο τῶν ἀριουσιανῶν ἐπὶ τὸν ἡλίον ἐδὲ καὶ χρείας αὐτῶν κωνσταντίνου εἰς τὸν ἐκεῖ καλεῖται καὶ ἀμφοτέρωθεν.



τέρων, τ' τε κοινωνίας καὶ τῆς ζωῆς ἐς ἡμέραν  
 καὶ ὁ μὴ μακαρίτης κωνσταντίνος ἀκρίβως  
 ἐθαύμασεν, εἰδὼς ἐλεγχθεῖσα ἑστὸν ἐπίσκοπον  
 πᾶσι ὅτε γέγονε φανερόν, ὅτι τῶν μὴ πει-  
 θιστέων ἠδ' ἐνόσων αἰσθητῶν, καὶ ἡ ἐλπίς ὄρεϊς  
 μαλ' αὖ γέγονεν ἐδείχθη ἡ πάλιν, ὅτι πᾶσι τῶν  
 καθ' ἡμέραν ἀκοιωνηθῆναι γέγονεν ἡ ἀρσάνη μα-  
 καρία, καὶ ὡς ἐκ τῆς τῶν πρῶτον ἐκκλησίας  
 ἡ ἐξ ἡμετέρων ἀμαρτῶν, ὁρῶντες δὲ καὶ ὁσὶς φι-  
 λησάντες, ὃν ὁ κύριος κατέκρινε, ἐβλεπόντων  
 αὐτοὺς ἐκδικηθῆναι τὴν αἵρεσιν, ὡς ἀκοιωνήτας  
 ἡλεξέν ὁ κύριος, μὴ ἀφείας τὸν αὐτῆς ἐξαρχον  
 εἰς τὴν ἐκκλησίαν εἰσεῖν ὡς ἐκ μὴ ἀρσάνη δο-  
 θῆναι παρὰ τὴν ἑσπερὴν λόγῳ ἐν, ἐπὶ πολλῶν  
 χρόνων μηδ' ἕνα χεῖρα αὐτῆς καθέδρα ἐφ' ἣ  
 τὴν κενεῖ οἷα δὲ εἰς δημοσίον χώρον διὰ τὴν  
 χρεῖαν οὐκ ἐκείνων, ὡς φιλεῖ ἐν πλήθει γίνε-  
 σθαι καὶ πᾶσι ἀκουσθῆναι ἀλλήλους τῆς εἰσιόν-  
 τος οὐλατῆος τὴν καθέδραν, ἀποδρῶνται  
 ἢ καὶ τοῖς μὴ ταῦτα ὁσὶς, ὡς ἀσέβειας ποι-  
 νῆς ἀποδοῖν δὲ ἀποδοῖν ὄρεϊς χρεῖαν ἢ ὑπε-  
 ρεῖ, σὺν ταῖς αὐτῶν φρονεῖν πᾶσι πλεονεξίας ἐν  
 δυνάμει, σπερδὴ χρὸς ἀμρῶν ἐπερὶ αὐτῶν τῶν  
 τῶν ὅσον πᾶσι τῶν δημοσίων, καὶ οἰκίαν κατε-  
 σάδασε, κατὰ τὴν τὴν πρῶτην ἔσπερ, ὡς ἐ-  
 λπίθην χρεῖας τῶν δημοσίων, καὶ μὴ τῆς διαδοχῆς  
 τῆς τοιαύτης ἀναμνήσεως, τὸν ἀρεῖς θάνατον  
 καὶ ἀποδοῖν.

occubuit, vita simul & communione  
 repente spoliatus. Et beatæ quidem re-  
 cordationis Constantinus, ea re audita  
 obtupescens, cernens illum convi-  
 ctum esse perjurii. Omnibus vero tunc  
 manifeste patuit, & Eusebianorum mi-  
 nas infirmas, & spem Arii vanam fuisse.  
 Præterea etiam ostensum est, Arianam  
 vefaniam, & hic, & in Ecclesia primoge-  
 nitorum Dei, à Servatore nostro excom-  
 municatam esse. Quis igitur non ma-  
 gnopere miretur, cum videat istos id  
 agere, ut eum excusent quem Dominus  
 condemnavit, & eam hæresin defende-  
 re quam Dominus excommunicatam  
 esse patefecit, tunc cum ejus auctorem  
 non passus est in Ecclesiam ingredi. Hoc  
 mortis genere Arium interiisse accepi-  
 mus. Fertur porro, longo post tempo-  
 re neminem ea sella usum fuisse in qua  
 Arius occubuerat. Nam cum multi in  
 eum locum, tanquam publicum, neces-  
 sitatis causâ confertim introirent, sicut  
 in turba fieri solet; cunctique introeun-  
 tes sese invicem hortarentur ut sellam il-  
 lam refugerent, exinde etiam postteris  
 abominabilis hic locus factus est, eo  
 quòd Arius impietatis suæ penas illic  
 dedisset. Aliquantò post Arianus qui-  
 dam opulentus ac potens, datâ operâ  
 eum locum emit à filco: & commutata  
 priore forma, domum illic ædificavit, ut  
 res paulatim in oblivionem veniret vul-  
 gi, nec perpetua recordationis serie  
 mors Arii traduceretur.

Κεφ. λα΄.

CAP. XXXI.

Ποῦτοι μὲν τὴν αὐτῶν ὄρεϊς συμβάντων ἐν ἀλεξάνδρῃ  
 καὶ οἷα τοῖς ἐκείνοις ὁ μέγας ἱεραρὴς κων-  
 σταντῖνος.

De iis que Alexandria post Arii mortem conti-  
 gerunt, & quidam Magnus Constantinus  
 scripserit Alexandrinis.

Ἀλλὰ ὅτε τῆς ἡλιθιότητος ἡ ἐλπίς  
 ἐπὶ αὐτῶν οἷα αὐτῶν φρονεῖν, τοῖς ἐναντία  
 δοξαζέσων ἐπιβουλεύσας ἀμελέστοι καὶ τῶν  
 ἀλεξάνδρειων δήμος συνεχῶς ἐκδοῦντο,  
 καὶ ἐν λίαν ἐκείνοις πᾶσι τῆς ἀθανα-  
 σίας καθόδε, καὶ ἀθωόντες τῶν μεγάλων μο-  
 ναχῶν πολλὰς πᾶσι αὐτῶν γράψαντες, καὶ  
 ἀποπέμψαντες μὴ πείθεσθαι τοῖς μελιτιανοῖς,  
 καὶ συκοφαντίας ἠγεῖσθαι τῶν αὐτῶν κα-  
 τὰ τὴν ἰσχυρίαν, ὡς ἐπεὶ ὁ βασιλεὺς ἀλλὰ

CÆterum mortuo Ario, contentio  
 de dogmatibus ab illo primum in-  
 vectis nequitiam finem accepit; nec  
 destiterunt opinionis illius sectatores,  
 insidias struere iis qui contrariam sen-  
 tentiam tuebantur. Denique cum & po-  
 pulus urbis Alexandrinæ assidue vocife-  
 rareretur, Deumque in supplicationibus  
 publicis oraret pro reditu Athanasi: &  
 Magnus Antonius Monachus frequen-  
 tes de eo literas ad Imperatorem scri-  
 psisset, rogans ne Melitianis fidem ha-  
 beret, sed eorum accusationes calum-  
 niarum loco duceret: Imperator tamen

Q99 ij

